

Hollán Miklós tudományos munkatárs,
Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézete

Jogharmonizáció és elkobzás: terminológiai kérdések*

1. Bevezetés

A nemzeti törvények korántsem egységesek abban, hogy a bűncselekménnyel kapcsolatos vagyontárgyak elvonását miképpen nevezik meg.¹ Erre tekintettel a nemzeti szabályozások harmonizálására törekvő nemzetközi egyezmények megalkotásánál, valamint ezek implementációja, illetve kihirdetése (lefordítása, közzététele) kapcsán számos terminológiai kérdés vetődik fel. Tanulmányom ezeket elemezi, miközben – szerény mértékben is, de – általánosítható tételekkel kíván hozzájárulni a büntetőjog harmonizációjának² komplex problémaköréhez.

2. A nemzetközi instrumentumok terminológiája

A nemzetközi egyezmények többsége a bűncselekménnyel valamilyen kapcsolatban lévő dolgoktól (pl. az elkövetésre felhasznált eszközöktől vagy az abból eredő bevételtől)

* Lezárva: 2006. december 31. Készült az OTKA 046973. számú pályázat keretében. A tanulmány lábjegyzet-apparátusa a szokottnál jelentősen több „hyperlink” hivatkozást tartalmaz, a szerzőnek ugyanis nem titkolt célja volt, hogy ezzel is felhívja a figyelmet az online folyóiratban megjelenő tanulmányok ezen (eddig hazánkban javarészt kihasználatlan) lehetőségére.

¹ A terminológiai eltéréseket észleli pl. GROPP, W.: „Rechtsvergleichende Beobachtungen” In.: *Rechtliche Initiativen gegen organisierte Kriminalität* (hrsg.: Walter Gropp/Barbara Huber). “Beiträge und Materialien aus dem Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht Freiburg i. Br. Band S 84.” Iuscrim, Freiburg im Breisgau, 2001. 957. o.

² Lásd a hazai szakirodalomból különösen LIGETI K.: Büntetőjog és bűnügyi együttműködés az Európai Unióban KJK, Budapest, 2004. 151-181. o., illetve KARSAI K.: Az európai büntetőjogi integráció alapkérdései. KJK, Budapest, 2004. 31-46. o.

való végleges megfosztásra szolgáló jogintézményt elkobzásnak (a hivatalos³ angol és francia szövegben egyaránt *confiscation*) nevezi.⁴ A terminológia használata nemzetközi szinten is általában tudatosan egységes, így a kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezmény vonatkozó rendelkezésének⁵ megalkotásakor azért döntöttek⁶ a *confiscation* kifejezés mellett, mert már ez szerepelt a korábbi – a témával kapcsolatos – instrumentumokban.⁷ Sajnálatos kivételként egyedül a terrorizmus finanszírozásáról szóló egyezményt lehet megjelölni, amelynek francia szövegében ugyan *confiscation* megjelölés szerepel, angol nyelvű szövege viszont a *forfeiture* elnevezést használja.⁸

A *confiscation* terminológiát használó ENSZ egyezmények többségében szintén csak az angol szöveg tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy a *confiscation* kifejezés magában foglalja a *forfeiture*-t is.⁹ Ugyanezen egyezmények¹⁰ francia szövegében egyáltalán nem szerepel arra utaló klauzula, hogy a *confiscation* kifejezés mellett más terminológia is használható lenne. Az ET egyezmény vonatkozásában a *forfeiture* kifejezés párhuzamos használatának megengedtségére vonatkozó megállapítás ugyan helyet kapott az ahhoz fűzött magyarázó jelentés angol és francia nyelvű szövegében (*Explanatory Report/Rapport explicatif*) is, azonban a két változat között jelentős különbség van. Az angol nyelvű

³ Az érintett ET egyezmények hivatalos nyelve az angol és a francia, az ENSZ egyezményeknek e nyelvek mellett az orosz, az arab és a kínai is. Ez utóbbiak áttekintését azonban – nyelvismeret hiányában – mellőztem.

⁴ Ld. a kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezményt, az elkobzásról szóló ET egyezményt, az elkobzásról szóló EU együttes fellépést és az elkobzásról szóló EU kerethatározatot. Források: http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf; <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/141.htm>; *Official Journal* L 333, 09/12/1998. p. 1-3.; illetve *Official Journal*, L 182, 05/07/2001. p. 1-2.

⁵ A kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezmény 5. cikk. Forrás: http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf.

⁶ Vö. *Commentary on the United Nations Convention against illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances 1988*. United Nations (E/CN.7/590), New York, 1998. 118. o.; BOISTER, N.: *Penal Aspects of the UN Drug Conventions*. Kluwer, The Hague/London/Boston, 2001. 357. o. 42. lj.

⁷ Az egységes kábítószer egyezmény 37. cikk; a pszichotrop anyagokról szóló egyezmény 22. cikk 3. bek. Forrás: http://www.unodc.org/pdf/convention_1961_en.pdf, illetve http://www.unodc.org/pdf/convention_1971_en.pdf.

⁸ A terrorizmus finanszírozásáról szóló ENSZ egyezmény 8. cikk 2. bek. Forrás: <http://untreaty.un.org/English/Terrorism/Conv12.pdf>.

⁹ A kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezmény 1. cikk f) pont; a határon átvitelő szervezett bűnözés elleni ENSZ egyezmény 2. cikk (g) pont. Forrás: http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf; illetve http://www.uncjin.org/Documents/Conventions/dcatoc/final_documents_2/convention_eng.pdf.

¹⁰ A kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezmény 1. cikk d) pont; a határon átvitelő szervezett bűnözés elleni ENSZ egyezmény 2. cikk (g) pont. Forrás: http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf; illetve http://www.uncjin.org/Documents/Conventions/dcatoc/final_documents_2/convention_eng.pdf.

szövegben ugyanis minden további magyarázat nélkül szerepel a *forfeiture* kifejezés,¹¹ míg a francia nyelvű változatban ugyan szerepel más terminológiára ("*dépossession*") való utalás, de – jelezve, hogy ebben az esetben az adott nyelvi környezetben eredetileg ebben a vonatkozásban nem használt kifejezésről van szó – szükségesnek tartották azt angolul is megadni „(*forfeiture en anglais*)”.

A fentiekből megalapozottan lehet olyan következtetést levonni, hogy az elkobzás nemzetközi szabályozása kapcsán a *forfeiture*-re utaló terminológiai klauzulák az instrumentumok angol nyelvű szövegében jelennek meg, az egyezmények francia változatával kapcsolatban pedig nem. Mindez egyébként feltehetően abból ered, hogy bizonyos angol nyelvű országok (Amerikai Egyesült Államok, Egyesült Királyság) nemzeti jogában a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgoktól való megfosztásra – részben vagy egészben – nem a *confiscation*, hanem a *forfeiture* elnevezésű jogintézmény szolgál,¹² míg a francia Btk. egységesen a *confiscation* terminológiát használja.¹³

Téves tehát BOISTER azon állítása, hogy a *confiscation* és a *forfeiture* kifejezés abban tér el, hogy az előbbi európai, az utóbbi pedig amerikai kifejezés.¹⁴ Az Amerikai Egyesült Államok joga ugyan kizárólag a *forfeiture* terminológiát használja, de ez a kifejezés az Egyesült Királyság jogában is megtalálható. Felmerülhetne BOISTER állításával szemben az is, hogy ha a *forfeiture* amerikai jogintézmény, akkor mi indokolja e kifejezés használatát az ET egyezményében, amely nemzetközi szervezetnek az Amerikai Egyesült Államok nem tagállama. Ez az ellenvetés azonban már nem lenne helytálló, mivel figyelmen kívül hagyná, hogy az Amerikai Egyesült Államok jogosult lenne az elkobzási egyezmény aláírására,¹⁵ mivel olyan állam, amely az instrumentum kidolgozásában részt vett.¹⁶

¹¹ COUNCIL OF EUROPE: *Explanatory Report to the Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime*. para. 23. [subpara 3.] Forrás: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Reports/Html/141.htm>.

¹² COUNCIL OF EUROPE: *Explanatory Report to the Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime*. para. 19-20. Forrás: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Reports/Html/141.htm>.

¹³ Ld. francia Btk. 131-6. cikk. 10. pont; 131-14. cikk. 6. pont. Forrás: *Le nouveau code pénal loi du 22 juillet 1992*. „Sammlung ausländischer Strafgesetzbücher in deutscher Übersetzung, Band 109”, Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht, Freiburg, 1999.

¹⁴ BOISTER, Neil: *Penal Aspects of the UN Drug Conventions*. Kluwer, The Hague/London/Boston, 2001. 357. o. 42. l.j.

¹⁵ Vö. az elkobzásról szóló ET egyezmény 36. cikk 1. bek. Forrás: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/141.htm>.

¹⁶ Ez derül ki a <http://conventions.coe.int> összeállításból.

A nemzetközi egyezmények többsége a bűncselekménnyel valamilyen kapcsolatban lévő dolgoktól (pl. az elkövetés bevételeitől) való végleges megfosztásra szolgáló jogintézményt elkobzásnak nevezi. Egyes nemzetközi egyezmények (vagy az azokhoz kapcsolódó magyarázó jelentések) ún. *terminológiai klauzulát* is tartalmaznak, amely kimondja, hogy az elkobzás fogalma egyes nemzeti jogokban szereplő azonos célú, de más elnevezésű jogintézményt is magában foglal, ezzel kifejezetten figyelemmel vannak arra, hogy bizonyos (főként angolszász) államok nem elkobzás elnevezésű jogintézménnyel oldják meg az elkövetők és más személyek megfosztását a bűncselekménnyel valamilyen kapcsolatban lévő dolgoktól.

3. A nemzeti- és nemzetközi jog terminológiai függetlensége

Az egyezmények angol szövegének és magyarázó jelentésének terminológiai klauzulái¹⁷ – megítélésem szerint – csak egy meghatározott (igen problematikus) vonatkozásban a szerződések jogának részévé (és ezzel még inkább egyértelművé) tesznek egy egyébként is érvényesülő nemzetközi jogi elvet. Ez azt mondja ki, hogy az implementáció során, ha az egyezményből eredő érdemi szabályozási kötelezettséget az állam egyébként teljesítette, az instrumentum terminológiáját nem kell feltétlenül átvenni.¹⁸ Erre tekintettel viszont a nemzetközi egyezmények sem nem tiltják, sem nem bátorítják, hogy egyazon állam többféle – akár az egyezményben nem is említett elnevezésű – jogintézményt alkalmazzon arra, hogy elvonja a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgokat tulajdonosuktól.

Amennyiben viszont a terminológiai eltérés megengedettséget a nemzetközi jog implementációjának egyik elveként ismerjük el, akkor annak érvényesülése független attól, hogy az adott egyezmény tartalmaz-e erre utaló klauzulát. Így az angol jog akkor is megfelel (majd) a pénzügyi érdek védelméről szóló EU egyezmény második jegyzőkönyvének, ha az abban szereplő az elkobzására (*confiscation*) vonatkozó kötelezettséget¹⁹ nemzeti jogában –

¹⁷ Ld. a tanulmány 2. pontját.

¹⁸ Ezt az elvet az elkobzásról szóló ET egyezmény magyarázó jelentése úgy fejezi ki, hogy a nemzetközileg – éppen a nemzeti jogok különbségeire tekintettel – kialakított autonóm terminológiát az egyezmény hatékony és hűséges alkalmazására figyelemmel kell értelmezni. Vö. COUNCIL OF EUROPE: *Explanatory Report to the Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime*. para. 19-20. Forrás: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Reports/Html/141.htm>.

¹⁹ Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény második kiegészítő jegyzőkönyve 5. cikk. Forrás: *Official Journal* C 316, 27/11/1995 p. 49–57.

az elkövetési eszközök vonatkozásában – az elkobzás jogintézményével (*forfeiture*) biztosítja. Mindez fordítva is igaz, azaz a terrorista bűncselekmények finanszírozásából származó jövedelem elkobzása (*forfeiture*) az Egyesült Királyságban az elkobzás (*confiscation*) jogintézményével is teljesíthető. Sőt, az is beletartozik a nemzetközi egyezmény lelkiismeretes implementációjának körébe, ha az adott nemzeti jogban a bűncselekménnyel kapcsolatos vagyontárgyaktól való megfosztásra olyan elnevezésű jogintézmény szolgál, amelyet az egyezmények egyáltalán nem nevesítenek (még terminológiai klauzulában sem).

A terminológiai függetlenségből eredően egy kifejezés nem feltétlenül azonos tartalmat fed a nemzeti jogban és a nemzetközi egyezményben. Az elkobzási egyezmény alapján például a *confiscation* kifejezés egyaránt jelenti a bűncselekmény eszközének és bevételének (az utóbbinak megfelelő összeg) elvonását, még hozzá függetlenül attól, hogy az utóbbira elítélést követően kerül-e sor. Ezzel szemben a *confiscation* angol jogban ismert – már 1986-ban beiktatott – jogintézménye csak az elkövető kötelezését jelenti a bűncselekmény bevételének megfelelő összeg megfizetésére. Éppen erre tekintettel nem problematikus, hogy részéről a *confiscation* kifejezést az angol jog vonatkozásában elvonásnak, míg a nemzetközi egyezményt tekintve elkobzásnak fordítom. Az adott esetben ugyanis azonos nyelvű, de különböző – azaz a nemzeti és nemzetközi – jogrendszerek azonos kifejezéséről van szó, amely azonban mást és mást jelent.

A jogharmonizáció kapcsán általánosan érvényesülő elv a nemzeti- és nemzetközi jog terminológiai függetlensége. A nemzetközi egyezmények implementációja során tehát, ha az egyezményből eredő érdemi szabályozási kötelezettségét az állam egyébként teljesítette, az instrumentum terminológiáját nem kell feltétlenül átvenni. A terminológiai függetlenségből eredően egy kifejezés nem feltétlenül azonos tartalmat fed a nemzeti jogban és a nemzetközi egyezményben. A nemzetközi egyezmények nem tiltják, de nem is bátorítják, hogy egyazon állam többféle – akár az egyezményben nem is említett elnevezésű – jogintézményt alkalmazzon arra, hogy elvonja a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgokat tulajdonosuktól.

4. A nemzetközi egyezmények kihirdetése (hivatalos fordítása)

Az egyezmények kihirdetésének terminológiai kérdései másként vetődnek fel (tovább bonyolódnak) azokban az államokban, amelyek nyelve nem egyezik meg az adott egyezmény hivatalos nyelvével. Ezekben ugyanis külön problémaként jelentkezik, amikor az egyezmény szövegét lefordítják az adott állam hivatalos nyelvére. Ennek során nyilvánvalóan figyelembe

veszik a nemzeti jog meglévő terminológiáját, így a svájci jogban a *confiscation* kifejezés fordítására azt a kifejezést (*Einziehung*) alkalmazták,²⁰ ami a nemzeti jog szerint az elkobzást jelöli.²¹

Nehezebb volt a fordítók helyzete Németországban, ahol az egyezmények elfogadásakor a nemzeti jogban két jogintézmény (ezek az *Einziehung* és a *Verfall*) fedte le az egyezményben foglalt a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgoktól való megfosztásra vonatkozó szabályozási kötelezettség hatókörét. A német hivatalos fordítások az *Einziehung* kifejezést használják,²² aminek következtében viszont a nemzeti jog és a nemzetközi egyezmény fordításainak terminológiája eltér egymástól.

Hazánkban az egyezmények *confiscation* kifejezést minden esetben elkobzásnak fordították.²³ Ez egészen addig (utoljára a kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni egyezmény kihirdetésekor²⁴) nem okozott problémát, amíg ez volt az egyedüli jogintézmény, amely *expliciten* a bűncselekménnyel *kapcsolatos* vagyontárgyak elvonását szolgálta.²⁵ Amikor azonban az 1998. évi LXXXVII. törvény²⁶ a vagyonekobzás hatókörét a bűncselekménnyel *kapcsolatos* vagyona korlátozta, a magyar jogi terminológia – a némethez hasonlóan – eltért az egyezmények fordításától. Ez azonban helyesen nem érintette azt, hogy az *confiscation* kifejezést ezt követően is elkobzásnak fordítsák,²⁷ ami arra is visszavezethető, hogy ennek a kifejezésnek a tradíció jogán is elsőbbsége volt. De arra tekintettel is helyes, hogy így nem fordították máshogy különböző egyezmények ugyanazon kifejezését magyar nyelvre. Ez egyben ahhoz vezetett, hogy a magyar fordítások is mutatják a nemzeti és nemzetközi jog terminológiai különbségét, ami egyébként – a fentebb kifejtettek alapján²⁸ – korántsem problematikus. Helyes az is, hogy a magyar hivatalos fordítás nem

²⁰ A fordítást lásd a svájci internetes jogszabálytárban: http://www.admin.ch/ch/d/sr/0_311_53/index.html.

²¹ Svájci Btk. 58-59. §-ok. Forrás: http://www.admin.ch/ch/d/sr/c311_0.html.

²² Vö. 1998. évi L. törvény az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószerrel és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazása elleni, 1988. december 20-án, Bécsben kelt Egyezmény kihirdetéséről 2. §, illetve 2000. évi CI. törvény a pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezmény kihirdetéséről 2. §.

²³ Ld. az 1998. évi L. törvény 2. §-át.

²⁴ Azaz 1998. szeptember 6. napján.

²⁵ Btk. 77. §. Hatályos 1999. február 28. napjáig.

²⁶ Kihirdetve: 1998. december 26. napján.

²⁷ Pl. 2000. évi CI. törvény 2. § (kihirdetve 2000. szeptember 21. napján); 2002. évi XLIX. törvény (kihirdetve 2002. december 7. napján) 2. §.

²⁸ Ld. a tanulmány 3. pontját.

igazodott a nemzetközi egyezmények terminológiai változatosságához és a terrorizmus elleni egyezmény *forfeiture* kifejezését elkobzásnak fordította.²⁹

Különösen problematikus kérdés, hogy az egyezmények angol szövegében szereplő terminológiai (a *forfeiture* kifejezésre vonatkozó) klauzulákat le kell-e, és ha igen miként kell lefordítani. A németek azt a megoldást választották, hogy a *forfeiture* kifejezést *Verfall*nak fordították.³⁰ Ezzel a fordítással a *forfeiture* klauzula nem az eredetileg az angol joghoz kötődő, hanem általánosabb tartalma nyert megjelenítést, nevezetesen az, hogy a nemzeti jogban a nemzetközitől eltérő terminológia is használható. Ennek megfelelően viszont az egyezmény német fordítása egyáltalán nem illeszkedik az angol jog eredeti terminológiájának jelentéséhez. Az angol jogban ugyanis a *forfeiture* elsősorban a bűncselekmény eszközének elkobzását jelenti, addig a német jogban a *Verfall* kizárólagosan a bűncselekményből eredő bevételét. E gordiuszi csomó átvágásának másik (elegánsabb) megoldása az lett volna, ha a fordítás során – legalább két hivatalos szöveg összevetésével és az angol terminológia behatóbb ismeretében – tisztázzák a *forfeiture* szó funkcióját az egyezményben. Ezt követően pedig annak megfelelőjét egyszerűen nem szerepeltetik a hivatalos fordításban, ha már egyszer az a francia szövegben sem szerepel.

Hazánkban is a *forfeiture* klauzula lefordítása mellett döntöttek, végkimenetelében a német joghoz hasonló, de annál kezdetben kicsit komplikáltabb terminológiai helyzetet okozva. Az ENSZ kábítószer egyezmény *forfeiture* kifejezését nyilvánvaló volt, hogy nem lehetett elkobzásnak fordítani, hiszen „az elkobzás (*confiscation*) magában foglalja az elkobzást (*forfeiture*)” magyarítás nem vetett volna jó fényt a fordítóra. Ezért egy másik kifejezést kellett találni, a választás a vagyonekobzás kifejezésre esett.³¹ Ebben éppúgy közrejátszhatott az is, hogy a köznyelvben fennmaradt a *confiscation*: „elkobzás [vagyoné]” meghatározása,³² de lehet, hogy a jogi szövegekben tallózva jutottak el az akkori Btk.-ban is szereplő mellékbüntetéshez.³³ Azonban az akkor hatályos szabályok szerint az elkövető összes vagyona (annak egy a bíróság megítélésétől függő része) esett elkobzás alá, így a vagyonekobzás kifejezés használata meglehetősen inadekvát volt egy olyan jogintézmény

²⁹ 2002. évi LIX. törvény (kihirdetve 2002. december 20. napján).

³⁰ A német fordításra ld. a kábítószerekkel és pszichotrop anyagokkal való visszaélés elleni ENSZ egyezményt kihirdető német törvényt. Forrás: <http://www.jura.uni-sb.de/BGBl/TEIL2/1993/19931136.2.HTML>.

³¹ Ld. 1998. évi L. törvény. Kihirdetve 1998. november 6. napján.

³² *Angol-magyar kéziszótár* (főszerkesztő: Ország H.). Akadémiai, Budapest, 1991. 332. o.

³³ Btk. 62-63. §. Hatályos 1999. február 28-ig.

lefordításánál, amely szigorúan a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgokra korlátozódik. Elképzelhető persze, hogy a kihirdető törvény javaslatának³⁴ terminológiáját befolyásolta azon – ahhoz képest egy nap késéssel benyújtott – másik törvénymódosítási javaslat³⁵ is, amely újrászabályozta a vagyonekobzás jogintézményét, és annak hatókörét a bűncselekményből eredő vagyona korlátozta. Ez utóbbinak több hónappal később jogszabályi formában való megjelenése (1998. évi LXXXVII. törvény) után³⁶ viszont a vagyonekobzás terminológia használata az ENSZ egyezmény *forfeiture* kifejezésének fordításánál azonos kérdéseket vet fel, mint amikre a német jog vonatkozásában már utaltunk.

Az e pontban kifejtettekre tekintettel viszont nyilvánvaló, hogy a vagyonekobzás kifejezés használata a nemzetközi egyezmény hivatalos magyar fordításában nem jelent kötelezettséget egy ilyen elnevezésű szankció szabályozására a nemzeti jogban. Célja ugyanis – vitatható módon – egy olyan egyezményi rendelkezés lefordítása, amely a nemzetközi instrumentum terminológiai semlegességét fejezi ki bizonyos (nevezetesen angolszász) nemzeti jogok irányába.

5. Összegzés

A nemzetközi egyezmények többsége a bűncselekménnyel valamilyen kapcsolatban lévő dolgoktól (pl. az elkövetés bevételeitől) való végleges megfosztásra szolgáló jogintézményt elkobzásnak nevezi. Egyes nemzetközi egyezmények (vagy az azokhoz kapcsolódó magyarázó jelentések) ún. *terminológiai klauzulát* is tartalmaznak, amely kimondja, hogy az elkobzás fogalma egyes nemzeti jogokban szereplő azonos célú, de más elnevezésű jogintézményt is magában foglal. Ezzel kifejezetten figyelemmel vannak arra, hogy bizonyos (főként angolszász) államok nem elkobzás elnevezésű jogintézménnyel oldják meg az elkövetők és más személyek megfosztását a bűncselekménnyel valamilyen kapcsolatban lévő dolgoktól.

A jogharmonizáció kapcsán általánosan érvényesülő elv a nemzeti- és nemzetközi jog terminológiai függetlensége. A nemzetközi egyezmények implementációja során tehát, ha az

³⁴ T/227. számú törvényjavaslat (benyújtva 1998. október 1.). Forrás: http://www.mkogy.hu/internet/plsql/ogy_irom.irom_adat?p_ckl=36&p_izon=227.

³⁵ T/250. számú törvényjavaslat (benyújtva 1998. október 2.). Forrás: http://www.mkogy.hu/internet/plsql/ogy_irom.irom_adat?p_ckl=36&p_izon=250.

³⁶ 1998. évi LXXXVII. törvény 11. §-a.

egyezményből eredő érdemi szabályozási kötelezettségét az állam egyébként teljesítette, az instrumentum terminológiáját nem kell feltétlenül átvenni. A terminológiai függetlenségből eredően egy kifejezés nem feltétlenül azonos tartalmat fed a nemzeti jogban és a nemzetközi egyezményben. A nemzetközi egyezmények nem tiltják, de nem is bátorítják, hogy egyazon állam többféle – akár az egyezményben nem is említett elnevezésű – jogintézményt alkalmazzon arra, hogy elvonja a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgokat tulajdonosuktól.

A „*vagyonekobzás*” kifejezés használata a nemzetközi egyezmények hivatalos magyar fordításában nem jelent kötelezettséget egy ilyen elnevezésű szankció szabályozására a nemzeti jogban. Célja ugyanis – önmagában is vitathatóan – egy olyan egyezményi rendelkezés (a terminológiai klauzula) lefordítása, amely a nemzetközi instrumentum angol nyelvű szövegének terminológiai semlegességét fejezi ki bizonyos (nevezetesen angolszász) nemzeti jogok irányába.